

יום טוב פרק שני ביצה מו:

**עין משפט
גד מצוה**

א א ב מ"י פ"ו מכל
י"ט הלכה ב סתם
לחין טה טשי"ע א"ח
סמון תקי"ע ע"ג
ב ג מ"י ט"ז הלכה ד
טשי"ע ט"ז ע"ג ה
ג ד ה מ"י ט"ז הלכה ז
טשי"ע ט"ז ע"ג ו
ד ו מ"י ט"ז ע"ג ט
טשי"ע ז ט"ז ע"ג ח
ה ז מ"י ט"ז ע"ג ט
טשי"ע ח ט"ז ע"ג ט
ו ח מ"י ט"ז ע"ג ט
טשי"ע ט ט"ז ע"ג ט
סמון תקי"ע ט"ז ע"ג ט

רבינו חננאל

אמר רב עירובי תבשילין
צריכין דעת אריסטא
ודאי הניצני צריך לומר
כי לפלוגי ופלוגי אני
מערב כשמואל דהוה
מערב אכולה נהרעדא.
והוה אמי ר' אסי מערב
אכולה טבריא. אבל דעת
מי שהניח אין צריך
לדיות ויזיד בשעת עירוב
אלא אפילו אחרי כן.
ואפילו בירוש עשמי אמר
גורע לו שהחריט עירוב
עליו מותר לו לבשל. כו
יעקב בר אשי דהוה מערב
ומזיב הודי מערב זה על
כל מי ששבת ולא עירב.
ואחריו כן היה מכריז כל
מי שלא עירב יבא ורסיק
על עירוב שלי. ואמרת
עד כמה ואסיקנא עד כדי
חמוס שבת בא ושואלו
וסקינן עליו. וכתבנא
סמא דאמר ליה מר
שמואל בירוש אמר סמוך
ארירי. כשנה אחרת נמי
חזייה בירוש דהוה עירב.
ואמר ליה מישיב והא
לכולי עלמא שרי ליה
אסור לן אריסטא. לא
מתניתא הכי. מר יריש
שחל בעי"ש אין מערבין
לא עירובי תחומין ולא
עירובי חצרות רבוי רב.
יחבסינו מחיירין אריסטא
דברו האסור לו כו.
לכומר בירוש שאסור
לצאת חוץ לתחום. כו
לערב בירוש לצאת חשבת
חוק לתחום אסור. אבל
לטלות בחצרות שמונה
בירוש. שרי לו לערב
בירוש כדי לטלות בשבת.
אפי"ג דהסאהר טעמיה
יא חיישינן ליה. והלכה
רבי שאין מערבין לא
תחומין ולא לחצרות.

אמר רבי אבא עירובי תבשילין צריך שיהא בהן כוית. וגי' דמיט
יש בהלכות עירוב עירובי תבשילין צריך שיהא בהן כוית. וגי' דמיט
אחד ואחד והכי מסיק בהדיא בעירובין (דף פ'): עירובי חצרות לריבין
בעירובת לכל אחד ואחד והכי מסיק בהדיא בעירובין (דף פב'): עד
שהא ב' סעודות ואס יס שס מוזן
ב' סעודות אינו לרי"ך יותר ואפילו
מאה יכולין לסמוך עליו עירובי
תבשילין בין לאחד בין למאה אינו
צריך אלא כוית לכל מין ומין:

קמ"ל קמחא עיקר. מנאן אתו
סומכין ליקח מן הנכרים
פת הנלוס מן הנכרים שקורין קטיווי"ש
ואוכלנא"ש דמאי נחוסי אזי מסוס פת
עזמא החזיו חכמים אזי מסוס ב"נים
ואין לחלק ולומר דשאי הכא
לחומרל עלומר דקמחא שהוא מן
שלקות שזלילתו רכה אסור אבל
עלמלא שהוא עני והוי מעשה מטר
אף שיתר עיקר לא אולינן לקולא
אי אפשר לומר כן דהא קמח הכא
מזו דמיומא הרפנא עיקר כלומר היה
לנו להמיר אלמלא היכא דהיתר עיקר
אולינן נמיהא אפ"י לקולא אי לאו
דלסיק דקמחא עיקר ואין לחוס
שמה הנכרים מעופות עמאליס דהא
אין מלייין בניינו ושמה יש דס
בניינים רובס אין בהם דס ומיה
שנדקיס הנכרים כשעה שמימיין
אותם ברובט אל יש בנן דס והו
חומרל ענמלא דהא אס לא ננדקו
מומין וגס אין לחוס מסוס ביני
נגלות או מטרפות מסוס דאולינן
נמר הרוב וא"ת והא יש לחוס שמא
נלוס בניינים טרופות דלמר במולינן
(דף פד. ושס) דאין לוקמין ביניס
טרופות מן הנכרי וי"ל ה"מ בענייניהו
מסוס דלית נהו ריעותא דמוכחא
מלמא ממה שכן טרופות דמנגלות
וטרפות אמו חנכוה ישראל לנכרי
אלכ הכא שנגלוס דליכא שוס ריעותא
לא חיישינן לשוס דכר ויש לומר

הרפנא עיקר קמ"ל קמחא עיקר אמר ר' אבא
"עירובי תבשילין צריכין כוית איבעיא להו
כוית אחד לכלן או דלמא כוית לכל אחד
ואחד ת"ש דאמר רבי אבא אמר רב 'עירובי
תבשילין צריכין כוית בין לאחד בין למאה:
תנן אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחילה
שייר במנו כל שהוא סומך עליו לשבת מאי
כל שהוא לאו אע"ג דליכא כוית לא דאית
ביה כוית: ת"ש ה"הבשיל זה צלי ואפילו
כבוש שלוק ומבושל וקוליים האספנין שנתן
עליו חמין מערב יו"ט תחלתו וסופו אין לו
שיעור מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין
לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה
אמר רב הונא אמר רב 'עירובי תבשילין
צריכין דעת פשיטא דעת מניה בעינן דעת
מי שהניחו לו בעיניו או לא בעיניו תא שמע
הדאבוח דשמואל מערב אכולה נהרעדא רבי
אמי ורבי אסי מערבו אכולהו טבריא: 'מכריז
רבי יעקב בר אשי מו שלא הניח עירובי
תבשילין יבא ויסמוך על שלי ועד כמה אמר
רב נחומי בר זכריה משמיה דאביי עד תחום
שבת: ההוא סמאי דהוה מוסדר מתניתא
קמיה דמר שמואל חזייה דהוה עציב אמר
ליה אמאי עציבת אמר ליה דלא אורביי
עירובי תבשילין אמר ליה סמוך ארירי לשנה
חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עציבת
אמר ליה דלא אורביי עירובי תבשילין אמר
ליה פושע את לכולי עלמא שרי לדידך אסור
ת"ר י"יום טוב שחל להיות בערב שבת אין
מערבין לא עירובי תחומין ולא עירובי חצרות
רבי אומר מערבין עירובי חצרות אבל לא
עירובי תחומין מפני שאתה אוסרו בדבר
האסור לו ואי אתה אוסרו בדבר המותר לו
אתמר רב אמר יהלכה כתנא קמא ושמואל
אמר הלכה כרבי: איבעיא להו הלכה כרבי
לקולא או להורא פשיטא דלקולא קאמר
משום דשלח רבי אלעזר לגולה לא כשאתם
שונין בכבל רבי מתיר וחכמים אוסרין אלא
רבי אוסר וחכמים מתירין מאי הא שמע
דרב תחליפא בר אבדימי עבד עוברא כותיה
דשמואל ואמר רב תחלת הוראה דהאי צורבא
מרבגן לקולא אי אמרת בשלמא לקולא
קאמר היינו לקולא אלא אי אמרת להורא
מאי לקולא איכא כיון דמקלקלי בה רבים
היינו

הרפנא עיקר. שומן הדגים: בין לאחד בין למאה. די להם כוית:
לא דלית ביה כוית. ולגבי ככר שלם קרי ליה כל שהוא: **תבשיל זה**
של ערוב: **כנוס**. במומך ובחדל ומיני יבקות: **שלוך**. מבושל הרבה
מאל: **מנוסל**. מהלכות: **קוליים האספנין**. דב מלית הוא ורך ומלכל
כמו שהוא חי אלא שנתנין עליו
ממין זה בשולו דמתנן במסכת שבת
(דף לט"ג) שהדחתו זו היא גמר
מלכותו: **שנתנו עליו חמין גרסינן**.
שעשו לו מערב יו"ט בשול הרצוי
לו: **תחלמו**. כשעשה התבשיל אין לו
שיעור כמה יהא בו: **סופו**. אכלו
או שאבד ושיר ממנו קתא: **מאי**
לאו אין לו שיעור כלל. לא לרב ולא
למעט: **לא אין לו שיעור למעלה**.
לומר שלא יוסיף צו על כך וכן:
למעטה. לא יפחות כוית: **לריכיס**
דעת. שיערו שלשם כך נעשו. ורב
הונא לא פירש דעת מי ומפרשין
לה אפן ואמרינן הא ודאי פשיטא לן
דכי אמר רב הונא לריכיס דעת
דעמו דמניח מיהא צבי דליהו עדיף
שעשהו לשם כך מיהו מבעיל לן
דעת מי שהניחו לנרכו כנון דשעשו
זה לצורך חצרו כלום לרי"ך שומלך
בו תמלה לעשות על פיו: **עד חמוס**
שבת. ולעומדים חוק לתחום לא היה
דעמו של מניח עליהם ולא עלו על
לבו לזוכרן: **מסדר סמייסא**. שהיה
יודע מענינים גרסא ומחור עליהן
לפי מר שמואל שיהיו סדורות כפיו
כעיקרן: **סמוך ארירי**. דמערבנא
אכולה נהרעדא שהיו עירו: **לשנה**.
לשנה אחרת * ודאש השנה היה שאין
שאלן דעמו על המזדיין המושעים: **לא**
שאינס חרדים לדברי חכמים: **לא**
עירובי חצרות. לטולל מחר דנראה
כמתקן דבר: **שאתא אוסרו בדבר**
האסור לו. כה יש נידך לאסור עליו
מלגשות זוכר מחר דבר שהוא אסור
בו ביים והיינו תחומין שאף בי"ט
אסור לגאח מן התחום: **ואי אתא**
אוסרו. אין כה נידך לאסור לו
מללקן לחצר דבר שהוא מותר בו
ביים ואסור טלטול חצרות לימיה
ביים טוי: **מסוס דשלת רבי אלעזר**
כו'. לפיכך הוצרכו לשאל לקולא
קאמר שמואל אי לחומרל מסוס
דשלת ר' אלעזר לחומרל ואנו
שוינן דרבי לקולא לפיכך שאלים אנו
שמואל שקבע הלכה כרבי היכי
מתי לפלוגתייהו: **ואמר רב תחלת**
סוראס וכו'. דרז פלוג עליה ואמר
הלכה כמ"ק: **כיון דמקלקלי בה**
רביס. שזוכמין ומטלטלין בלא עירוב:
היינו

שגלוסו מצליס שלמות ומיחיו פשטי"ך של דגים שאפאו נכרי אין להמיר דיש בהם מסוס בשולי נכרים שומן הדגים כנון
היעוס והדגים אסורין מסוס בשולי נכרים א"כ אף היעוס שמתכוון אסורה ונעשה כולו בשולי נכרים אע"פ שהיעוסה אין בה מסוס ב"ג דהא
התירו את הפת וגס מה שנגבל בה אינו בעין מ"מ קודם שנגבל בעיסה היה בעין והיה נאסר ונמלא שהיעוסה אינולושה מן האיסור דרבנן
ויש (ה) שמקריין השומן ואוכלים אותו כה"ג ואותן נלי"ש מדלג מתרעין עלייהו ברכת המזיוא יש בהן מסוס ב"ג ומיחיו אומר הר"ר
יחיאל דאין בהם מסוס ב"ג כיון דדרך אפיית פת עבד להו ועוד דאי קבע סעודמיה עלייהו מבכך ברכת המזיוא אלמלא פת נינהו: **רבי**
אמר מערבין עירובי חצרות. תמיה הוא רבי ס"ל בפרק ככל מערבין (עירובין דף לח: ושס) דשנת וי"ט
קדושה אחת היא וד"כ היכי מערבין עירובי חצרות מ"ט לשבת יש לומר דלדברנה היינו טעמא הכא דרבי דהא דלית ליה קדושה
אחת הן היינו בדבר האסור לעשות ביו"ט כנון תחומין אסור לעשות ביו"ט בשביל שנת דהא קדושה אחת הן אבל בשביל שקדושה
אחת היא לא אסרינן דבר המותר לעשות ביו"ט עזמו כנון לטולל בחצרו לעשות עירוב בשביל שנת:

מסורת הש"ס

(א) תוספתא (ס"ג)
(ב) תוספתא (ס"ג) [וי"ט]
(ג) תוספתא (ס"ג)
(ד) וידך קתול:
(ה) כ"ה פלוגיה ע"ה רש"י:
(ו) וישיר תוספתא ע"ה מ. ד"ה
אמר רבא אמי חזקן פד.
ד"ה סימון.

הגהות הב"ח
(א) ר"ה ד"ה קמיל
וכו ויש שומריין השומן.
ג"כ ס"ה ויש שמהירין
השומן:

גליון הש"ס
רש"י ד"ה לשנה וי"ח
ה"ה ע"ה משנת מ"ל
סימן ק"ל:

מוסף רש"י
הרפנא עיקר. ואחזי
מיריס גבלל כמות שהיא
חי ושיר (ע"ה לח). קמ"ל
קמחא עיקר. יש בו
מסוס בשולו ע"ה.
שקמחא אינו גבלל חי
(שם).